

Арх. Даница Јанић

**РЕВИТАЛИЗАЦИЈА КАО ЦИЉ ЗАШТИТЕ СПОМЕНИКА
И ПРИСТУП ОБНОВИ ЏАМИЈЕ У НИШКОЈ ТВРЂАВИ**

Ревитализација као крајњи циљ заштите споменика културе, сажима у својој методи истраживачке и спасавалачко реставраторске интервенције, са могућношћима већег или мањег степена креативног исказивања при коначној презентацији свих њихових вредности.

Приступ једној грађевини, која у стању распадања чека на своје срећније дане, треба да води до њене коначне експозиције уношењем поновног живота, статичком консолидацијом, исказивањем њених аутентичних материјала и просторних вредности и једновремено уношењем нових функционално-естетских елемената и нове намене.

Централна подкуполна грађевина Бали-бегове џамије, складних димензија, лоцирана у централном, нешто вишем и наглашенијем простору Нишке тврђаве, била је такав пример. Зидана је на почетку 16. века

(1521-1523), и представља класичан пример мањег сакралног објекта, одређеног композиционог просторног и конструктивног склопа, својственог исламској архитектури у нашим крајевима.

При решавању конзерваторско-реставраторских проблема овог објекта - који је више година због лошег стања био обухваћен дрвеним облицима и затегнут арматурним гвожђем по целој висини фасадних равни - прихваћен је систем санације по вертикали, почев од кровних површина до равни терена,

У циљу што успешније ревитализације ентеријера, поред комплетне реконструкције северозападног, двокупног трема и делимично минарета, настојало се да се оствари камерни концертни и сценски простор, који би могао бити обogaћен изложбама ликовних дела, чиме би се остварило јединство простора, звука и светлосних ефеката.

Као вертикала, џамија је, својим обновљеним просторним облицима импозантних димензија, добила старе квалитете, а поступно сређивање простора византијског урбаног ткива, у њеној непосредној околини, допринеће се коначној презентацији свих вредности ове просторне целине.